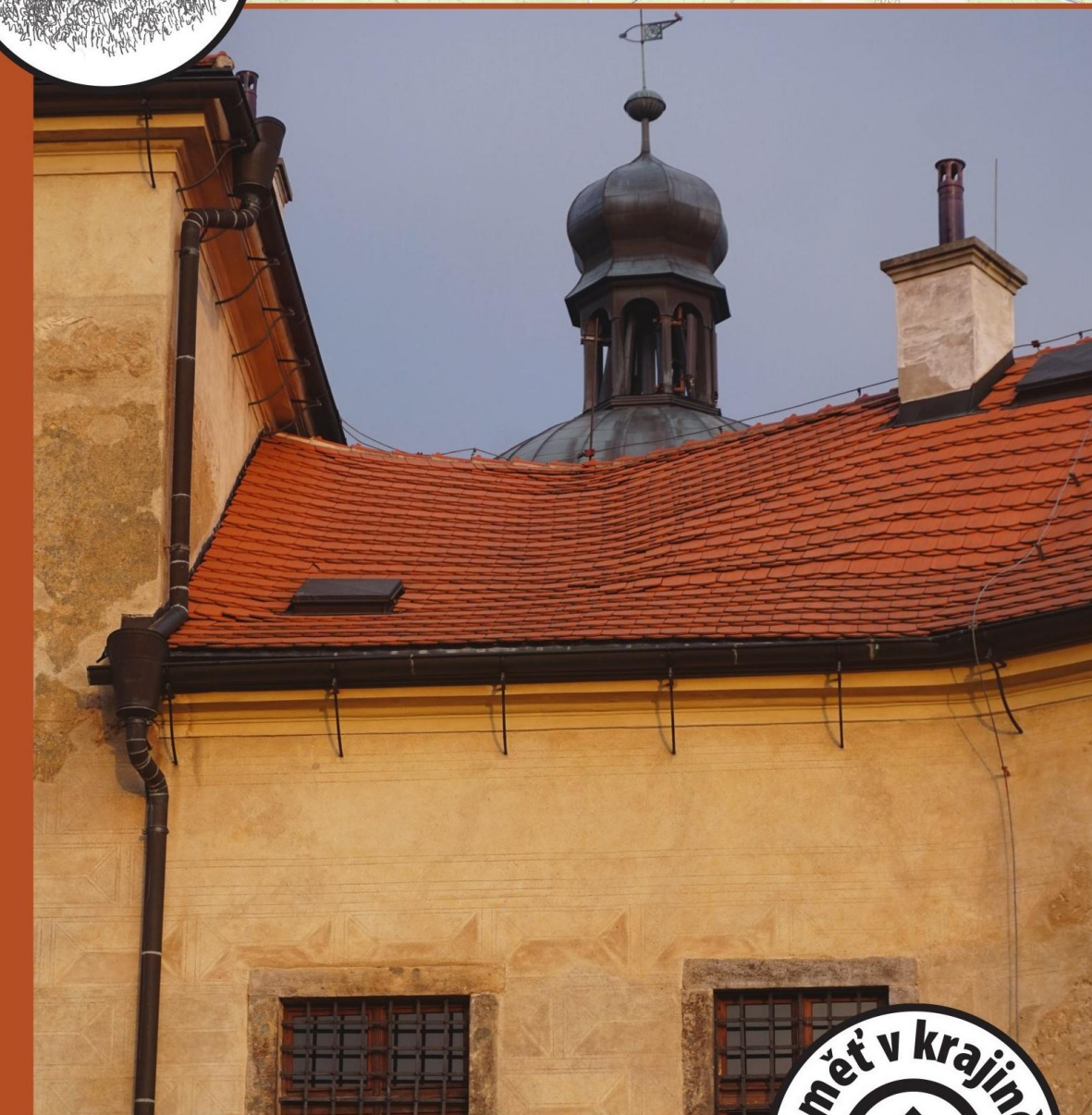

Dobytí hradu Grabštejna

questová trasa Hrádek nad Nisou - Grabštejn

Projekt Paměť v krajině Trojzemí, reg. číslo 100260207, je podpořen Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj z Programu na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014-2020.

 Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung. Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.

 Ahoj sousede. Hallo Nachbar. Interreg VA / 2014-2020

Pokud jste přišli v návštěvních hodinách, hrad stojí za podrobnější prohlídku. Pokud ne, určitě ho alespoň obejděte kolem dokola. Kromě zajímavých zákoutí hradu, jehož každá strana je jiná, nabídne i výhledy do okolní krajiny. Po obejití hradu hravě zvládnete i poslední otázky.

10. Kolik stěn má dřevěný altánek na jihovýchodním rohu hradu?

3 ..... U

5 ..... A

7 ..... O

11. Kolik oblouků má podloubí na západní stěně hradu?

2 ..... D

3 ..... R

4 ..... P

12. Jaký tvar má nejvyšší okno na severní věži hradu?

kulatý ..... A

čtvercový ..... B

obdélníkový C

TAJENKA:

Patronkou hradu Grabštejna je

Dále po Liberecké ulici dojdete na okraji Hrádku nad Nisou k prostému kříži na mezi. Nese jméno Zámecký kříž. Mnoho informací se k němu nedochovalo. Poprvé se objevuje na mapě z roku 1843.

7. Z jakého materiálu je kříž Zámeckého kříže?

dřevěný C

ocelový ..... A

kamenný ..... B

Vraťte se zpátky na žlutou značku. Půjdete kousek po staré silnici a potom po louce. Vpravo od cesty uvidíte remízek s několika staletými duby. Pocházejí z doby, kdy Grabštejnské panství vlastnil rod Gallasů a jsou staré nejméně 300 let. Dojdete k některému z nich a zkuste ho s kamarády nebo rodinou obejmout.

8. Odhadnete jeho obvod?

1 m ..... O

3 m ..... F

5 m ..... R

Po žluté značce dojdete nejprve k plotu zámeckého areálu. Většinu areálu využívá v současné době armáda, která zde má výcvikové středisko psů. Podíváte-li se skrz plot, možná některého ze statných vlčáků zahlédnete. Pokračujte podél plotu a dojdete ke kapličce 14 svatých pomocníků pocházející z konce 18. století. Když budete pozorní, určitě vám pomohou s dalším střípkem tajenky.

9. Jakou barvu má střed kříže na střeše kapličky?

červenou ..... B

zelenou ..... A

modrou ..... U

Od kapličky už to máte na hrad jenom kousek. Není možné jít přímo, protože by si na vás mohli smlsnout armádní hafani. Proto turistická stezka areál obchází.

Hrad pochází podobně jako kostel sv. Bartoloměje z poloviny 13. století a prošel podobně pohnutou historií. Za husitských válek v 15. století byl několikrát dobyt. Za třicetileté války se zde na čas usadilo vojsko švédské. Od počátku 18. století do konce války hrad vlastnil rod Gallasů a Clam-Gallasů. Po válce přešel hrad do rukou státu a usadila se v něm armáda. Stará část hradu chátrala. Záchrany se hrad dočkal až v roce 1988, kdy začala velká rekonstrukce, která byla dokončena v roce 2010.

Vyjděte jižní brankou kolem fary na Libereckou ulici a vydejte se vzhůru do kopce. Za přejezdem na pravé straně si v zahradě všimnete podstavce starého kříže, jehož vrchní část se nedochovala.

Pokračujte dále, až u odbočky k novému hřbitovu najdete další sousoší sv. Anny. Z podstavce sochy se dozvíte, že socha zde byla postavena v roce 1819 na náklady obce.

5. Kolik je na sousoší vysochaných osob?

1 ..... É

2 ..... Á

3 ..... Í

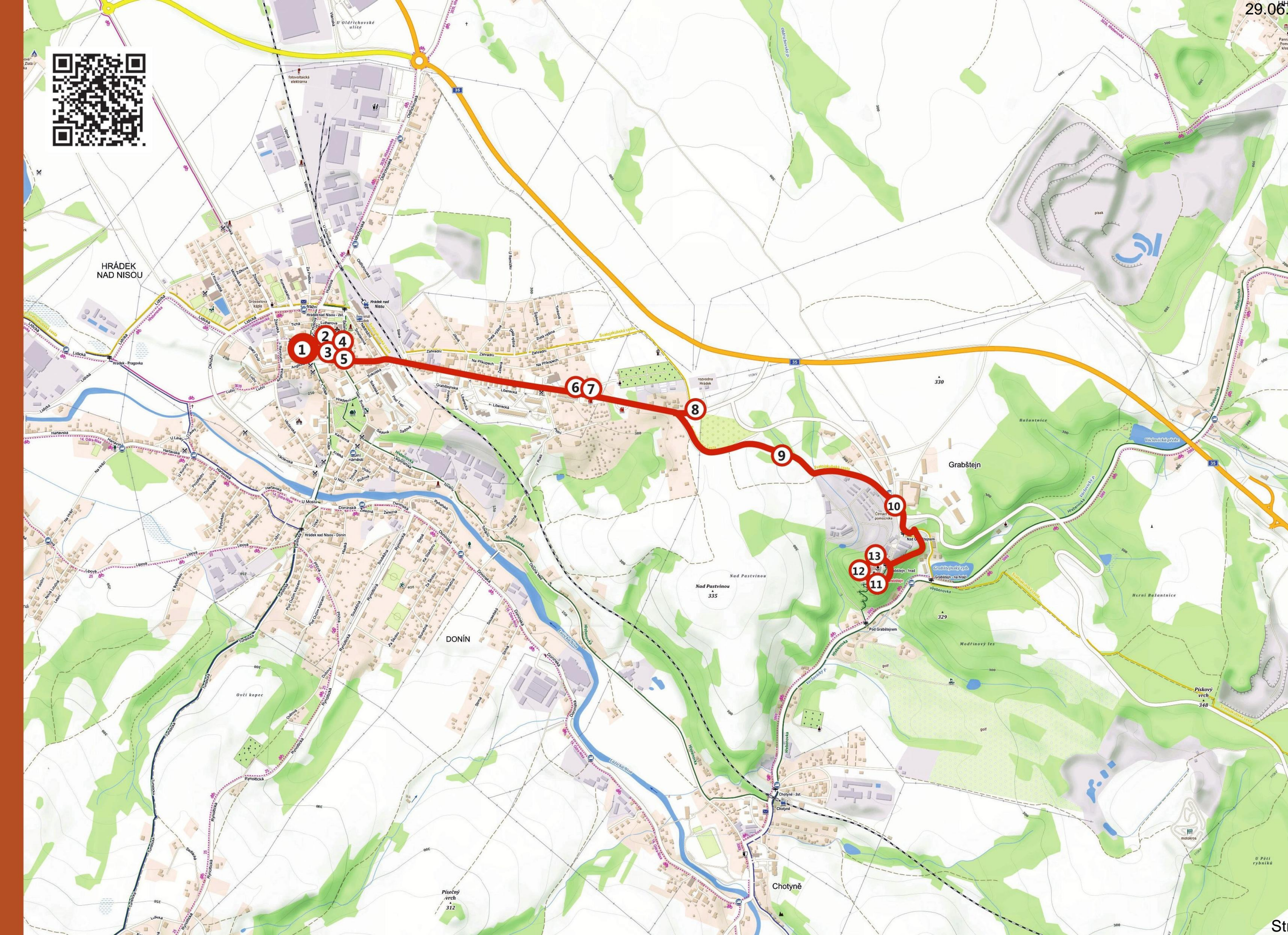
6. Co drží sv. Anna v ruce:

kříž ..... N

květinu ..... O

knihu ..... B

Dnešní výlet Vás provede nejstaršími historickými památkami Hrádku nad Nisou. Vyluštíte-li tajenku, dozvíte se jméno patronky hradu Grabštejna.

Začněte na Horním náměstí, kde najdete novotou zářící Anenský sloup. Původní sloup zde stál od roku 1714 do roku 1945 a připomínal epidemii moru. Replika sloupu, kterou vidíte dnes, byla na původní základy umístěna v roce 2017.

1. Kdo na plastice na vršku sloupu doprovází sv. Annu?

- Panna Marie s malým Kristem ..... S
 Adam a Eva ..... T
 sv. Michal a Josef ..... U

Z náměstí projděte kolem městského úřadu ke kostelu sv. Bartoloměje. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších památek Hrádku nad Nisou. Kostel pochází z poloviny 13. století, od té doby byl několikrát přestavěn. V jeho okolí obehnaném zdí byl do roku 1889 hřbitov. Na zdi můžete najít řadu zajímavých náhrobních kamenů a soch. Je zde také řada stejných kapliček tvořících křížovou cestu. Dobře si areál projděte a prohlédněte.

2. Kolik stejných kapliček tvoří křížovou cestu:

- 14 V
 15 ..... U
 16 ..... D

3. Na čem odpočítá andílek na plastice vpravo od jižní branky areálu?

- na posteli ..... R
 na lidské lebce ..... A
 na stromu poznání ..... S

Hned za zdí hřbitova v Kostelní ulici byl při archeologickém průzkumu nalezen zajímavý hrob. Postava v něm pohřbená byla otočena obličejem dolů. Hrob v nevysvěcené půdě mimo hřbitov a tvář směrem dolů, aby duše nemohla z hrobu vycházet, nevěstí nic dobrého. Vědci vybadali, že hrob pochází z počátku 14. století a nebožtík byl starý asi 50 let. Mohl tedy zažít založení kostela i hradu Grabštejna.

4. Jak se pohřbené osobě říká?

- čarodějnice Terézie ..... D
 hrádecká ježibaba ..... H
 vampýr Tobiáš ..... T

